

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ	Δημοτικό Σχολείο Αφειτών	ΤΜΗΜΑ Α΄	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2022 - 2023
Θεματική	Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση & Ευθύνη	Υποθεματική	Ανθρώπινα Δικαιώματα
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Α΄ Δημοτικού		
Τίτλος	«Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!» Ένα πρόγραμμα για την οικογενειακή πολυμορφία		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου

A1] Δεξιότητες μάθησης 21^{ου} αιώνα – 4Cs (συνεργασία, κριτική σκέψη, επικοινωνία, δημιουργικότητα)

- [B1] Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία)

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<ul style="list-style-type: none"> • Να «ξανασυστηθούν» οι μαθητές με κριτήριο το οικογενειακό τους πλαίσιο. • Να προκληθεί το ενδιαφέρον των μαθητών σχετικά με τη διαφορετική δομή άλλων οικογενειών εκτός από τη δική τους. • Να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των οικογενειών των συμμαθητών τους. • Να εκφράσουν αντιλήψεις, συναισθήματα, ιδέες για την έννοια της «οικογένειας». • Να έρθουν σε επαφή με όψεις της 	<p>«Η μονα-δική μου οικογένεια»</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΠΡΙΝ ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ: Ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να ζωγραφίσουν την οικογένειά τους σε μία κόλλα Α4, • Οι μαθητές δημιουργούν μικρότερες ή μεγαλύτερες ομάδες, ανάλογα με το πλήθος των μελών της οικογένειάς τους. • Τους ζητείται να παρουσιάσουν την

οικογενειακής
πολυμορφίας μέσω
παραμυθιού.

οικογένειά
τους στην ομάδα

- Σχολιασμός των ομοιοτήτων και διαφορών που παρατηρούν στις οικογένειες των συμμαθητών τους, όπως αυτές εικονίζονται στις ζωγραφιές τους.
- Ο εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές σε μια δραστηριότητα καταιγισμού ιδεών (brainstorming) με θέμα «Τι είναι Οικογένεια»
- Ακολουθεί συζήτηση με αφορμή τις ιδέες των μαθητών
- Ο εκπαιδευτικός προβάλλει στην τάξη το διαδραστικό ψηφιακό παραμύθι «Η μονα-δική μου οικογένεια» της Ι. Μανάφη (άδεια Creative Commons).

Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τις δεξιότητες του 21ου αιώνα – 4Cs

- Να γνωρίσουν τον τύπο της πυρηνικής οικογένειας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.
- Να δώσουν λύσεις σε προβληματική κατάσταση μιας πυρηνικής οικογένειας με δημοκρατικό τρόπο (οικογενειακό συμβούλιο).
- Να κατανοήσουν ότι τα μέλη μιας πυρηνικής οικογένειας αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αλλά βιώνουν και όμορφες στιγμές.

«Πες μας, Πιγκουίνε!» - Συζητάμε για την πυρηνική οικογένεια (1+1=2)

Με αφορμή το παραμύθι που διαβάστηκε στο 1ο Εργαστήριο:

- ο εκπαιδευτικός υποδέχεται τους μαθητές με το εύρημα ότι ένας από τους ήρωες του παραμυθιού, ο πιγκουίνος, τους στέλνει χαιρετισμούς με μια αναμνηστική κάρτα για την Παγκόσμια Ημέρα Γονέων, στην οποία είναι «τιμώμενα πρόσωπα» ο ίδιος και η οικογένειά του!
- Παρουσίαση σύντομου πληροφοριακού κειμένου για τον πιγκουίνο ή/και προβάλλει κάποιο σχετικό βίντεο
- Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του πιγκουίνου
- Οι μαθητές χωρίζονται σε τετραμελείς ομάδες

		<ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτικός μοιράζει σε κάθε «τετραμελή οικογένεια» μια κάρτα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. • Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τις δικές της λύσεις • Γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια των μαθητών για τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει μια πυρηνική οικογένεια • Οι μαθητές καλούνται να δημιουργήσουν ένα ατομικό εικαστικό έργο με θέμα «Πώς νιώθει ο πιγκουίνος στην οικογένειά του;».
<p>Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τις δεξιότητες του 21ου αιώνα (4Cs).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίσουν τον τύπο της εκτεταμένης οικογένειας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. 	<p>«Πες μας, λύκε!» - Συζητάμε για την εκτεταμένη οικογένεια (1+1=11)</p> 	<p>Στην έναρξη του 3ου Εργαστηρίου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ο εκπαιδευτικός ανακοινώνει στους μαθητές ότι ο λύκος τους στέλνει χαιρετισμούς • ο εκπαιδευτικός

- Να δώσουν λύσεις σε προβληματική κατάσταση μιας εκτεταμένης οικογένειας
- Να κατανοήσουν ότι τα μέλη μιας εκτεταμένης οικογένειας αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αλλά βιώνουν και όμορφες στιγμές.

παρουσιάζει ένα σύντομο πληροφοριακό κείμενο για τον λύκο ή/και προβάλλει κάποιο σχετικό βίντεο

- Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του λύκου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της
- Οι μαθητές χωρίζονται σε εξαμελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μία εκτεταμένη οικογένεια
- Ο εκπαιδευτικός μοιράζει σε κάθε «εξαμελή οικογένεια» μια κάρτα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Παράλληλα συμπληρώνουν ένα φύλλο εργασίας καταγράφοντας τις λύσεις που έχουν σκεφτεί.
- Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τις δικές

		<p>της λύσεις, ενώ ο εκπαιδευτικός καταγράφει λέξεις-κλειδιά των προτάσεων των μαθητών</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια των μαθητών για τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει μια εκτεταμένη οικογένεια στη λειτουργία της, • Οι μαθητές καλούνται να δημιουργήσουν ένα ατομικό εικαστικό έργο με θέμα «Πώς νιώθει ο λύκος στην οικογένειά του;».
<p>Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τις δεξιότητες του 21ου αιώνα (4Cs).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίσουν τον τύπο της μονογονεϊκής οικογένειας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. • Να δώσουν λύσεις σε προβληματική κατάσταση μιας μονογονεϊκής οικογένειας • Να κατανοήσουν ότι τα μέλη μιας μονογονεϊκής οικογένειας 	<p>«Πες μας, καγκουρό!» - Συζητάμε για τη μονογονεϊκή οικογένεια</p> 	<p>Στην έναρξη του 4ου Εργαστηρίου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ο εκπαιδευτικός ανακοινώνει στους μαθητές ότι ένας ακόμα ήρωας του παραμυθιού, το καγκουρό, τους στέλνει χαιρετισμούς με μία αναμνηστική κάρτα • ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει ένα σύντομο πληροφοριακό κείμενο για το

αντιμετωπίζουν
δυσκολίες,
αλλά βιώνουν και
όμορφες στιγμές.

καγκουρό ή/και
προβάλλει κάποιο
σχετικό βίντεο

- Ακολουθεί
συζήτηση στην
ολομέλεια για τη
δομή της
οικογένειας του
καγκουρό
- Οι μαθητές
χωρίζονται σε
διμελείς ή τριμελείς
ομάδες
- Ο εκπαιδευτικός
μοιράζει σε κάθε
«οικογένεια» μια
κάρτα με μία
προβληματική
κατάσταση που
απαιτεί λύση.
- Κάθε ομάδα
παρουσιάζει στην
ολομέλεια τις δικές
της λύσεις
- Γίνεται συζήτηση
στην ολομέλεια των
μαθητών για τις
δυσκολίες που
μπορεί να
συναντήσει μια
μονογονεϊκή
οικογένεια στη
λειτουργία της,
- Οι μαθητές
καλούνται να
δημιουργήσουν ένα
ατομικό εικαστικό
έργο με θέμα «Πώς
νιώθει

		το καγκουρό στην οικογένειά του;».
<p>Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τις δεξιότητες του 21ου αιώνα (4Cs).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίσουν τον τύπο της θετής οικογένειας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. • Να δώσουν λύσεις σε προβληματική κατάσταση μιας θετής • Να κατανοήσουν ότι τα μέλη μιας θετής οικογένειας αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αλλά βιώνουν και όμορφες στιγμές 	<p>«Πες μας, κούκε!» - Συζητάμε για τη θετή οικογένεια (1+1=3)</p> 	<p>Στην έναρξη του 5ου Εργαστηρίου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ο εκπαιδευτικός ανακοινώνει στους μαθητές ότι ένας άλλος ήρωας του παραμυθιού, ο κούκος, τους στέλνει χαιρετισμούς με μία αναμνηστική κάρτα • ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει ένα σύντομο πληροφοριακό κείμενο για τον κούκο από τους Πόρους του παραμυθιού ή/και προβάλλει κάποιο σχετικό βίντεο • Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του κούκου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. • Οι μαθητές χωρίζονται σε

		<p>τετραμελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μία θετή οικογένεια με δύο γονείς και δύο παιδιά, εκ των οποίων το ένα είναι υιοθετημένο.</p> <ul style="list-style-type: none">• Ο εκπαιδευτικός μοιράζει σε κάθε «οικογένεια» μια κάρτα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση.• Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τις δικές της λύσεις• Γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια των μαθητών για τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει μια θετή οικογένεια στη λειτουργία της• Οι μαθητές καλούνται να δημιουργήσουν ένα ατομικό εικαστικό έργο με θέμα «Πώς νιώθει ο κούκος στην οικογένειά του;».
--	--	---

- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τις δεξιότητες του 21ου αιώνα (4Cs).
- Να συζητήσουν για τα παιδιά χωρίς οικογένεια (ορφανά, ασυνόδευτα προσφυγόπουλα).
- Να δώσουν λύσεις σε προβληματική κατάσταση παιδιών χωρίς οικογένεια με δημοκρατικό τρόπο (οικογενειακό συμβούλιο).
- Να κατανοήσουν ότι τα παιδιά χωρίς οικογένεια αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αλλά μπορούν να βιώσουν και όμορφες στιγμές.

«Πες μας, χελωνάκι!» -
Συζητάμε για τα ορφανά
παιδιά (1+1=0)

- Στην έναρξη του δου Εργαστηρίου:
- ο εκπαιδευτικός ανακοινώνει στους μαθητές ότι ένας ακόμα ήρωας του παραμυθιού, το χελωνάκι, τους στέλνει χαιρετισμούς με μία αναμνηστική κάρτα
 - ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει ένα σύντομο πληροφοριακό κείμενο για το χελωνάκι, που αντλεί από τους Πόρους του παραμυθιού, ή/και προβάλλει κάποιο σχετικό
 - Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια για τα χελωνάκια που στερούνται τους γονείς τους από τη γέννησή τους.
 - Οι μαθητές χωρίζονται σε τριμελείς ή τετραμελείς ομάδες
 - Ο εκπαιδευτικός μοιράζει σε κάθε «οικογένεια» μια κάρτα με μία προβληματική

		<p>κατάσταση που απαιτεί λύση.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τις δικές της λύσεις, • Γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια των μαθητών για τις δυσκολίες που μπορούν να συναντήσουν τα ορφανά παιδιά • Οι μαθητές καλούνται να δημιουργήσουν ένα ατομικό εικαστικό έργο με θέμα «Πώς νιώθουν τα μικρά ασυνόδευτα προσφυγόπουλα στον καταυλισμό όπου ζουν;».
<ul style="list-style-type: none"> • Να καλλιεργηθεί η ενσυναίσθηση των μαθητών ώστε να κατανοούν πώς αισθάνονται άλλα άτομα που ανήκουν σε διαφορετικές οικογένειες. • Να συνειδητοποιήσουν ότι απέκτησαν νέες γνώσεις για τους διαφορετικούς τύπους 	<p>«Οι μονα-δικές μας οικογένειες» - Αξιολόγηση & Διάχυση δράσεων</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτικός, με τη βοήθεια του διαδικτυακού εργαλείου Padlet, δημιουργεί έναν ψηφιακό τοίχο χωρισμένο σε πέντε στήλες • Ανάρτηση των ατομικών εικαστικών έργων που παρήγαγαν οι μαθητές σε κάθε Εργαστήριο

οικογένειας.

- Να καλλιεργήσουν μεταγνωστικές δεξιότητες.

- Διαμοιρασμός των έργων που θα δημιουργηθεί, μέσω ενός συνδέσμου (link) στους γονείς των μαθητών ή και σε άλλες τάξεις του σχολείου
 - Οι μαθητές χωρίζονται σε πενταμελείς ομάδες. Κάθε μαθητής στην ομάδα του αναλαμβάνει να ζωγραφίσει έναν διαφορετικό τύπο οικογένειας από τις πέντε που μελέτησαν
- Στο τέλος της δραστηριότητας, τα έργα αναρτώνται σε κατάλληλο χώρο της τάξης ή του σχολείου
- Συζήτηση για το πώς νιώθουν τα μέλη διαφορετικών οικογενειών σε κάθε «γειτονιά».
- Συμπλήρωση

		<p>ατομικά Φύλλου Αξιολόγησης</p> <ul style="list-style-type: none"> • ιδεοκαταιγισμός (brainstorming) του 1ου Εργαστηρίου με θέμα «Τι είναι Οικογένεια» για να διαπιστωθούν οι αλλαγές που συντελέστηκαν στους μαθητές σε επίπεδο γνώσεων, αντιλήψεων, συναισθημάτων. • Στο τέλος, οι μαθητές καλούνται να συμπληρώσουν μία Ρουμπρίκα Αυτοαξιολόγησης
--	--	--

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

Τα διαδικτυακά εργαλεία που προτείνονται στα Εργαστήρια προσφέρονται για δωρεάν

χρήση και τα περισσότερα από αυτά λειτουργούν ακόμη και χωρίς εγγραφή

Για την προβολή και την πλήρη αξιοποίηση του ψηφιακού παραμυθιού «Η μονα-δική μου οικογένεια», που προτείνεται στο 1ο Εργαστήριο, απαιτείται σύνδεση στο διαδίκτυο, αφού πρόκειται για αρχείο HTML5 με πολυμεσικά και διαδραστικά στοιχεία (κίνηση, ήχο, διαδραστικές δραστηριότητες).

Εναλλακτικά, για την περίπτωση που για κάποιο λόγο δεν καταστεί δυνατή η προβολή του παραμυθιού στη διαδραστική εκδοχή του, έχει δημιουργηθεί και προσφέρεται ένα αρχείο pdf του παραμυθιού, με στατικές εικόνες, για μεταφόρτωση και χρήση εκτός σύνδεσης.

Για το Νηπιαγωγείο και την Α΄ Δημοτικού, ίσως, κριθούν απαραίτητες προσαρμογές ορισμένων δραστηριοτήτων που απαιτούν δεξιότητες γραφής και ανάγνωσης. Κάθε εκπαιδευτικός θα αποφασίσει για τον τρόπο υλοποίησής τους (προφορικά ή γραπτά) και τον βαθμό καθοδήγησης και υποστήριξης των μαθητών του.

